Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani jud. V. Chisilița
Dosarul nr. 3a-680/23 (2-22074915-02-3a-25052023)

D E C I Z I E

13 decembrie 2023 mun. Chişinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Preşedintele completului Veronica Negru
Judecătorii Ecaterina Palanciuc și Ina Dutca
Grefier Marina Samatiuc

examinînd în ședință de judecată publică, cererea de apel înaintată de avocatul Nicolae Negrei în interesele SRL „Fruct Expert-Plus” împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 18 ianuarie 2023, în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de SRL „Fruct Expert-Plus” împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actului administrativ de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei:

La 27 mai 2022, SRL „Fruct Expert-Plus” a depus o acțiune împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actului administrativ de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ favorabil (f.d.5-10), concretizată prin cererea din 14.06.2022 (f.d.36-44).

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, unul dintre genurile principale de activitate ale întreprinderii SRL „Fruct Expert-Plus” constituie importul fructelor în stare proaspătă, precum și comercializarea acestora pe teritoriul Republicii Moldova.

La data de 28.03.2022, la Biroul Vamal Centru Postul Vamal - Chișinău 1 (PVI, Industrială) de către brokerul vamal „VAMMES TRADE” SRL în numele declarantului „Fruct Expert-Plus” SRL au fost depuse declarațiile vamale XY130688158, la importul fructelor proaspete - „Banane în stare proaspătă”, cu valoarea anunțată de declarant în baza metodei „1” - metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă, prezentând în acest sens în conformitate cu pct. 29 din Regulamentul privind modul de declarare a

valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, pentru fiecare declarație vamală, toate actele necesare de însoțire a mărfii. Astfel a respectat întocmai procedura stabilită la determinarea și declararea valorii în vamă a mărfurilor introduse, informația fiind una veridică și confirmată prin acte, fiind în așa mod respectate prevederile art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997.

Reclamantul a mai menționat că, la 28.03.2022, Biroul Vamal Centru, în mod neîntemeiat, a emis Actul de inspecție cu nr. 2070i29848 , prin care a stabilit că în urma examinării tranzacției sub aspectul criteriului de risc, selectat de programul informațional ASYCUDAWorld și în rezultatul controlului documentar s-a stabilit suspiciuni asupra valorii în vamă a mărfii (marfa subestimată). Prin aceleași Act de inspecție, organul vamal, absolut nejustificat, a solicitat documente suplimentare la declarația vamală.

Indică reclamantul că, a respectat întocmai procedura stabilită la determinarea și declararea valorii în vamă a mărfurilor introduse, și conform art. 7 din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997.

Mai indică reclamantul că, analizând acțiunile organului vamal, în contextul legii materiale, art. 5, 6, 8 al Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997 și pct. 14 al Regulamentului cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, organul vamal a solicitat documente suplimentare la declarația vamală, acțiuni absolut nejustificative. Cu atât mai mult, la depunerea declarațiilor vamale întreprinderea a respectat întru totul rigorile legale în vigoare, iar autoritatea vamală nu a elucidat prin care anume suspiciuni se confirmă neveridicitatea documentelor prezentate.

Respectiv prin Actul de inspecție din 28.03.2022, s-a majorat valoarea în vamă a mărfii, cu stabilirea încasării suplimentare de la „Fruct Expert-Plus” SRL a plăților vamale, prin aplicarea directă a metodei de rezervă, fără a prezenta probe întru motivarea necesității aplicării acestei metode.

Prin aceste acțiuni organul vamal a încălcat prevederile art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997, potrivit căreia principala metodă dintre cele specificate la alin. (1) este metoda determinării în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă. În cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc alte metode. Fiecare din metodele succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă. Metodele prevăzute la lit.d) și e) pot fi aplicate în orice consecutivitate, la dorința declarantului.

Reclamantul a indicat că a prezentat atât contractele de vânzare - cumpărare a mărfii, cât și ordinul bancar de plată a sumei conform contractului, care dovedesc incontestabil valoarea tranzacției. Respectiv, organul vamal urma să aplice metoda

determinării în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, nefiind careva impedimente în acest sens. Deoarece fructele de banane care urmau a fi importate sunt produse perisabile (ușor alterabile) la data de 28 martie 2022 brokerul vamal „VAMMES TRADE" SRL în numele declarantului „Fruct Expert-Plus" SRL a depus declarația vamală XQ130688171, la importul fructelor proaspete - „Banane în stare proaspătă", cu valoarea stabilită prin Actul de inspecție a Biroului Vamal Centru din 28.03.2022, achitând în surplus plăți vamale, aplicând semnătura pentru metoda alternativă, ne având o altă soluție având în vedere că produsele importate sunt ușor alterabile și într-o eventuală alterare prejudiciul pentru compania SRL „Fruct Expert-Plus" ar fi fost unul considerabil.

În asemenea circumstanțe, consideră că Actul de inspecție a Biroului Vamal Centru din 28.03.2022, este neîntemeiat, incert și neunivoc, iar acțiunile organului vamal netransparente.

Potrivit Acordului de la Marrakesh privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului, la care Republica Moldova a aderat prin Protocolul din 08.05.2001, ratificat prin Legea Nr. 218-XV din 01.06.2001, taxele vamale se evaluează la valoarea reală care este valoarea de tranzacție. Prin derogare de la această regulă, dreptul autorității vamale de a stabili, printr-o echivalență verificabilă, o altă valoare vamală este recunoscută numai în cazul imposibilității de determinare a valorii reale și în situația unor „dubii rezonabile" privind veridicitatea valorii declarate de importator. După cum s-a indicat mai sus, „Fruct Expert-Plus" SRL la momentul vămuirii a prezentat documentele de bază, care dovedesc valoarea tranzacției, care nu prezintă careva dubii.

Referitor la documentele solicitate suplimentar de către organul vamal, consideră că acestea nu confirmă în esența valoarea în vamă. Actul principal ce atestă costul mărfurilor este factura, ce reprezintă documentul aferent livrării concrete de marfa, ce include, de regulă, date privind marfa livrată (descrierea, cantitatea, prețul și alte date relevante) și din conținutul căreia rezultă în mod clar drepturile și obligațiile părților. Mult mai mult, SRL „Fruct Expert-Plus" pentru demonstrarea valorii reale în vamă a mărfii, a prezentat informații cu privire la valoarea de tranzacție și anume price-list de la vînzător eliberat la data de 18.03.2022 fiind valabil pentru perioada 18.03.2022-25.03.2022, factura proforma nr. 378/2022, factura fiscală nr. T2201454, actul de verificare cu exportatorul și scrisoarea de trăsură CMR nr. KOP-22-03869. Din analiza acestor acte se deduce valoarea reală de tranzacție a mărfii care a fost supusă procedurii de vămuire. Astfel din price-listul pus la dispoziție de către exportator compania Rastoder pentru perioada 18.03.2022-25.03.2022 pentru categoria de produs Green Bananas-Tl originea fiind din Ecuador prețul constituie 13,75 Euro pentru o cutie. Potrivit facturii proforma care este un act premergător tranzacției este specificat cumpărătorul și datele acestuia, denumirea produsului, cantitatea, prețul, condițiile

de achitare și rechizitele bancare a vânzătorului, care în esență reprezintă un antecontract de vânzare cumpărare sau o ofertă comercială între vînzător și cumpărător. Astfel, potrivit acestui act cumpărătorul fiind SRL „Fruct Expert-Plus", vînzătorul Rastoder, produsul Banane cu origine din Ecuador cantitatea 2.052 cutii a cîte 13.75 euro/cutia suma tranzacție fiind de 28.215 euro.

Mai menționează reclamantul că, pentru acest lot de marfa la data de 24.03.2022 a fost eliberată factura fiscală care dovedește tranzacția efectuată între vînzător-cumpărător, astfel pentru cantitatea de 1.026 cutii a fost achitată suma de 14.107 euro, cantitatea netă a mărfii fiind de 20007 kg. În această factură este specificat și numărul de înmatriculare a mijlocului de transport cu ajutorul căreia marfa va fii transportată și anume KSS894/K894SS. Coroborând această factură fiscală cu scrisoarea de trăsură CMR nr. KOP-22-03869 anume acest mijloc de transport cu nr. de înmatriculare KSS894/K894SS a transportat lotul de marfă indicat. Totodată în această scrisoare de trăsură fiind indicat și nr. Facturii fiscale în rubrica nr. 5. Nu în ultimul rând face trimitere și la actul de verificare între companii, eliberat de compania vânzătoare Rastoder, unde este specificat tranzacția dată în valută de 14.107 euro.

Consideră reclamantul că, autoritatea vamală nu a prezentat probe concludente și pertinente referitor la necesitatea majorării valorii în vamă, însă „Fruct Expert-Plus" SRL a prezentat toate actele justificative, care confirmă date reale și veridice despre prețul tranzacției, greutatea reală, valoarea în vamă a mărfii, valoarea ce urma a fi stabilită doar în baza metodei nr. 1.

Procedura prealabilă a fost respectată de către „Fruct Expert-Plus" SRL, prin scrisoarea din 05.04.2022, recepționată la data de 07.04.2020, contestată la Aparatul central al Serviciului Vamal cu adresa în mun. Chișinău, str. N. Starostenco 30. La data de 17.05.2022 a recepționat răspunsul nr. 28/11-6872 din 10 mai 2022 prin care Serviciul Vamal a refuzat în anularea actului de inspecție și rectificarea valorii în vamă a mărfurilor importate, motivînd refuzul prin faptul că în urma prezentării actelor de către SRL „Fruct Expert-Plus" suspiciunile la valoarea mărfii în vamă nu au fost eliminate.

Cere, SRL „Fruct Expert-Plus" anularea Actului de inspecție nr. 2070129848 din 28 martie 2022 aferent declarației vamale XY130688158, emis de Biroul Vamal Centru și scrisoarea Serviciului Vamal nr. 28/11-6872 din 10.05.2022, cu obligarea Biroului Vamal Centru să modifice declarația vamală cu seria XQ130688171 din 28 martie 2022 conform valorii declarate inițial în declarația vamală, cu seria XY130688158 din 28.03.2022, cu încasarea din contul Biroului Vamal Centru în beneficiul „FRUCT EXPERT-PLUS" SRL a surplusului taxelor vamale încasate ilegal.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărîrea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 18 ianuarie 2023, s-a respins ca fiind neîntemeiată acţiunea înaintată de SRL „Fruct Expert-Plus” împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actului de inspecție nr. 2070I29848 din 28 martie 2022 aferent declarației vamale XQ130688171 emis de Biroul Vamal Centru, deciziei Serviciului Vamal nr. 28/11-6872 din 10 mai 2022 emisă la soluționarea cererii prealabile, obligarea modificării declarației vamale conform valorii declarate inițial și încasarea surplusurilor taxelor vamale percepute ilegal (f.d.79, 83-97).

Solicitările apelantului:

La data de 23 ianuarie 2022, SRL „Fruct Expert-Plus” a declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii instanței de fond solicitînd admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărîrii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîșcani din 18 ianuarie 2023, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii (f.d.81).

Termenul de declarare a apelului :

Conform art. 231 alin.(1) din Codul administrativ, hotărîrile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

Potrivit art.232 alin.(1), (2) din Codul administratiuv, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termenul de 30 zile de la data notificării hotărîrii motivate.

Din materialele pricinii urmează că, hotărîrea contestată a fost pronunțată la data de 18 ianuarie 2023 (f.d.79), cererea de apel nemotivată a fost înregistrată la data 23 ianuarie 2023 (f.d.81), hotărîrea motivată a instanței de fond, fiind recepționată de partea apelantă la 18 mai 2023 (f.d.98-99), apelul motivat a fost înregistrat la data de 26 mai 2023. Astfel, instanța conchide că apelul nemotivat și cel motivat au fost depuse în termenii prevăzuți de lege.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel înaintate, a indicat că, concluzia și soluția instanței de fond sunt eronate, fapt ce rezultă din aprecierea incorectă a materialului probator prezentat de reclamant în raport cu prevederile legale aplicabile raportului juridic în litigiu.

Astfel, instanța de fond s-a limitat la o examinare vagă a acestui litigiu apreciind poziția Serviciului Vamal ca fiind una veridică și demonstrată fără a examina sub prisma legalității actului administrativ contestat prin criticile și motivele expuse în cererea de chemare în judecată, inclusiv și prin probele prezentate care indubitabil demonstrează prețul real plătit de SRL „Fruct Expert-

Plus”, fapt ce a dus la emiterea unei hotărîri nemotivate și neîntemeiată care necesită a fi anulată, pe motiv că concluziile instanței de judecată care au stat la baza respingerii acțiunii , sînt arbitrare, nemotivate fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei și probele cercetate în ședința de judecată, iar normele de drept material au fost interpretate și aplicate eronat.

Instanța la examinarea litigiului s-a limitat la faptul că declarantul nu a prezentat actele solicitate, nu a solicitat amânarea, dar a optat pentru declararea valorii în vamă prin aplicarea metodei alternative, în același timp instanța nu a constatat că în realitate actele indicate supra și prezentate de declarant la vămuirea mărfii, demonstrează prețul real de tranzacție și plătit de SRL ,,Fruct Expert-Plus”.

În acest sens Biroul Vamal Centru nu a avut ca temei juridic să determine valoarea mărfii în vamă utilizând metoda de calcul prevăzută la art. 10 lit. f) din Legea cu privire la tariful vamal al RM, or Biroul Vamal ar fi fost în drept să determine valoarea în vamă a mărfii prin metoda de rezervă dar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată de către declarant prin aplicarea consecutivă a metodelor specificate la articolele 11, 12, 13, 15, 16, 17 sau autoritatea vamală consideră că aceste metode nu pot fi utilizate.

În cadrul acestui litigiu pîrîtul a avut o poziție de superioritate față de reclamant din simplul fapt că fără a prezenta careva probe care ar demonstra faptul că prețul indicat de SRL ,,Fruct Expert-Plus” conține careva divergențe sau că există careva dubii rezonabile că actele prezentate de importator nu sunt veridice.

Or, instanța nu a luat în considerare că SRL ,,Fruct Expert-Plus” a respectat exigent cerințele legale stabilite, Serviciul Vamal, însă nu a putut prezenta probe care ar infirma sau combate veridicitatea valorii declarate, demonstrate de către reclamant prin contractul de vînzare-cumpărare; achitarea integrală a mărfii procurate; indicarea în facturile comerciale (invoice) a prețului mărfii supuse vămuirii. Respectiv calcularea valorii mărfii a avut loc în baza valorii tranzacției cu marfa și în baza prețului efectiv plătit.

Organul vamal nu a argumentat în nici un mod modificarea metodei de determinare a valorii în vamă cu utilizarea metodei 6 de rezervă, neprezentînd probe admisibile și pertinente care să demonstreze legalitatea și rezonabilitatea acțiunilor întreprinse, nefiind clară modalitatea de calcul, criteriile și parametrii valorici, utilizarea cărora a condus spre constatarea prețului mărfii introduse pe teritoriul vamal ca fiind nejustificativ micșorat de către importatorul SRL Fruct Expert, și astfel încălcate normele pertinente ale legislației vamale.

Or, în asemenea circumstanțe decizia biroului vamal este una subiectivă și în cazul în care un agent economic este în imposibilitate să prezinte unul din actele solicitate care în realitate nu dovedește prețul real de tranzacție, cum ar fi corespondența comercială purtată în vederea încheierii și negocierii prețului și alte acte de acest gen, organul vamal la propria dorință nu acceptă metoda 1 privind

determinarea valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă. Aceste principii și doleanțe ale organului vamal fiind aplicate selectiv față de agenții economici care nu se supun unor cerințe ilegale ale factorilor de decizie din cadrul instituției.

La fel, instanța de fond a derogat de la normele legale și fără a supune unei verificări ample cu privire la respectarea prevederilor art. 118 și 120 Codul Administrativ, de către Serviciul Vamal în momentul întocmirii actului contestat, fapt prin care a încălcat flagrant prevederile art. 6 din CEDO care garantează dreptul la un proces echitabil.

Poziția părților:

În ședința de judecată reprezentantul SRL „Fruct Expert-Plus"– avocatul Nicolae Negrei nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței motivele neprezentării sale.

Potrivit art.239 alin.(2) din Codul administrativ, participanţii la proces se citează. În citaţie se comunică locul, data şi ora şedinţei. Neprezentarea participanţilor la proces nu împiedică instanţa de apel să decidă în privinţa apelului.

Astfel încît, Completul judiciar a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa reprezentantului apelantului, care nu s-a prezentat în ședința de judecată a instanței de apel din motive necunoscute instanței, procedura de citare legală fiind respectată.

Reprezentantul intimatului, Cătălina Barcar în ședința instanței de apel, cît și prin referința din 09 iunie 2023 a solicitat respingerea apelului ca fiind neîntemeiat, cu menținerea hotărîrii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind poziția participantului prezent la proces, studiind materialele dosarului, prin prisma pertinenții și admisibilității, în raport cu argumentele invocate, Completul judiciar al Colegiului civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră apelul neîntemeiat şi care urmează a fi respins cu menţinerea hotărîrii primei instanțe, din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art.240 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, examinînd cererea de apel, instanța de apel respinge apelul.

Potrivit art.194 alin.(1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art.231 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art.219 alin.(1) – (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Din actele pricinii urmează cu certitudine faptul că, la 27 mai 2022, SRL „Fruct Expert-Plus" a depus o acțiune împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actului administrativ de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ favorabil (f.d.5-10), concretizată prin cererea din 14.06.2022 (f.d.36-44).

Judecînd pricina în fond, prima instanţă, prin hotărîrea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîșcani din 18 ianuarie 2023, a respins ca fiind neîntemeiată acţiunea înaintată de SRL „Fruct Expert-Plus" împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actului de inspecție nr. 2070I29848 din 28 martie 2022 aferent declarației vamale XQ130688171 emis de Biroul Vamal Centru, deciziei Serviciului Vamal nr. 28/11-6872 din 10 mai 2022 emisă la soluționarea cererii prealabile, obligarea modificării declarației vamale conform valorii declarate inițial și încasarea surplusurilor taxelor vamale percepute ilegal (f.d.79, 83-97).

Completul judiciar constată că hotărîrea instanței de fond este întemeiată, a fost adoptată cu aprecierea corectă a probelor administrate și aplicarea justă a normelor de drept material.

În corespundere cu prevederile ar.221 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Prevederile art.220 alin.(1) al aceluiași act normativ, explică că, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87–93.

Din art.93 din Codul administrativ, care stabilește sarcina probațiunii, se reține că, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În cadrul examinării cauzei, din analiza materialelor pricinii s-a stabilit cu certitudine faptul că, la 28 martie 2022, SRL „Fruct Expert-Plus" a importat în Republica Moldova marfă: „banane în stare proaspătă". În scopul declarării

mărfurilor importate, la 28 martie 2022, SRL „Fruct Expert-Plus” a depus declarația vamală nr. XY130688158 din 28 martie 2022, indicând metoda (1) prevăzută la art. 11 din Legea nr. 1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, și anume metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit (f.d. 16).

La etapa verificării actelor prezentate, la 28 martie 2022, s-a efectuat controlul documentar, în rezultatul căruia s-au stabilit riscuri potențiale, conform punctului 2 lit. e), punctului 29 și punctului 34 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă (HG 974 din 15.08.16). A fost solicitat prezentarea actelor suplimentare care să ateste valoarea în vamă a mărfii și anume: contractul aferent tranzacției de import cu acordurile adiționale în original, oferta de preț, corespondența comercială purtată în vederea încheierii și negocierii prețului, actul de verificare cu exportatorul, comanda de livrare și alte documente și informații care sunt în măsură să probeze veridicitatea valorii declarate. S-a mai explicat că, sunt în drept să declare valoarea în vamă a mărfurilor prin aplicarea metodelor alternative prevăzute de art.12-17 din Legea cu privire la tariful vamal. De asemenea s-a mai explicat că, sunt în drept să solicite amânarea determinării definitive a valorii în vamă. (f.d. 17)

La 28 martie 2022, au fost prezentate price-list, facturi fiscale, acte de verificare cu exportatorul. Alte acte și informații suplimentare pentru confirmarea valorii în vamă nu au fost prezentate. (f.d. 17)

La 29 martie 2022, urmare a examinării actelor anexate și a celor suplimentar prezentate s-au stabilit un șir de neconformități, care au fost aduse la cunoștință reprezentantului declarantului și anume:

- contractul de vânzare-cumpărare fără număr din 18.03.2022 este încheiat arbitrar nu cuprinde informații cu referire la condițiile de arbitraj. Totodată sunt încheiate două contracte cu aceeași dată și fără număr care indică prețul și originea mărfii diferită.
- Facturile fiscale prezentate suplimentar nu indică informații cu referire la originea mărfii/ perioada de import si tipul mărfii conform descrierii în invoice/ proforma invoice, pentru a putea compara cu marfa importată la momentul vămuirii.
- Nu a fost prezentată corespondența comercială cu referire la procesul de negociere și încheiere a prețului.
- Nu a fost prezentată comanda de livrare si declarația țării de export.
- Actul de verificare prezentat conține informații oferite de exportator, și nu sunt confirmate de către importator.

Prin același act de inspecție, declarantul a fost informat despre dreptul să declarare valoarea în vamă a mărfurilor prin aplicarea metodelor alternative prevăzute de art. 12-17 din Legea cu privire la tariful vamal. Brokerul vamal a luat

cunoștință cu mențiunile inspectorului vamal, semnând actul de inspecție. (f.d. 18-19)

În consecință, SRL ,,Fruct Expert-Plus" a depus declarația vamală XQ130688171, indicând metoda (6) de determinare a valorii în vamă, pentru calcularea drepturilor de import. (f.d. 20)

La 05 aprilie 2022, SRL ,,Fruct Expert-Plus" a expediat în adresa Serviciului Vamal o cerere prealabilă, recepționată la data de 07 aprilie 2022, solicitând anularea actului de inspecție emis de Biroul Vamal Centru și obligarea pârâtului la efectuarea recalculului și restituirea sumei încasate suplimentar pentru devamarea mărfii importate. (f.d. 11-13)

Prin răspunsul nr. 28/11-6872 din 10 mai 2022 Serviciul Vamal a refuzat în anularea actului de inspecție și rectificarea valorii în vamă a mărfurilor importate, motivînd refuzul prin faptul că în urma prezentării actelor de către SRL ,,Fruct Expert-Plus" suspiciunile la valoarea mărfii în vamă nu au fost eliminate.

Nefiind de acord cu actul administrativ emis, SRL „Fruct Expert-Plus" a depus prezenta acțiune în instanța de judecată la 27.05.2022.

La acest capitol, Completul judiciar conchide că circumstanţele importante pentru soluţionarea pricinii au fost stabilite şi elucidate pe deplin de către instanța de fond.

Conform prevederilor articolului 10 alin. (1) din Codul Administrativ prevede că, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.(2) Decizia autorităţii publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual.

Articolul 11 din Codul Administrativ prevede categoriile actelor administrative individuale

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile –actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile –actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

(2) Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sînt afectate de actul administrativ individual, nu sînt destinatarii acestuia.

Completul judiciar atestă că, SRL ,,Fruct Expert-Plus" este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a respectat procedura prealabilă, a depus acțiunea în termen, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar,

prin urmare motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, la caz nu sunt, din care motive, instanța de fond corect a considerat acțiunea admisibilă și a purces la examinarea pe fond a acesteia.

Ceea ce ține de examinarea fondului acțiunii, Completul judiciar reține următoarele.

Conform art.31 din Codul Administrativ, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Conform art.32 din Codul Administrativ, (1) Procedura administrativă se structurează astfel încît participanţii să poată înţelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuţia unui participant, acestuia i se comunică neîntîrziat, într-un limbaj clar şi uşor de înţeles, acţiunile care trebuie întreprinse. (2) În condiţiile legii, autorităţile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

Conform art.119 din Codul Admninistrativ, (1) Conţinutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. (2) Un act administrativ individual poate fi emis în scris, verbal sau prin comportament concludent. Forma actului administrativ individual este aleasă de autoritatea publică care emite actul administrativ în baza dreptului discreţionar corespunzător obligaţiilor sale. (3) La cererea unui participant , actul administrativ individual emis verbal este confirmat în scris în termen de o săptămînă. Cererea se depune în decursul unei luni de la comunicarea actului administrativ. (4) Autoritatea publică poate elibera o confirmare scrisă şi din oficiu.

În conformitate cu art.225 din Codul Administrativ, (1) Instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.

(2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) şi-a exercitat dreptul discreţionar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar;

d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Conform art. 178 alin. (1) lit. a) și c) Codul vamal, declarantul este obligat: a) să declare mărfurile şi mijloacele de transport conform procedurii stabilite de prezentul cod şi de alte acte normative; c) să prezinte organului vamal documentele şi informaţiile suplimentare necesare vămuirii.

Potrivit art. 179 Codul vamal, (1) Declaraţia vamală, care se depune la organul vamal, trebuie să fie însoţită de toate documentele necesare vămuirii. (2) Organul vamal este în drept să ceară informaţii suplimentare pentru a verifica datele din declaraţia vamală sau din alte documente prezentate. (3) **Lista de documente şi informaţii suplimentare care trebuie prezentate o stabileşte**

Serviciul Vamal. (4) Organul vamal este în drept să stabilească termenele de prezentare a documentelor lipsă şi a informaţiilor suplimentare. (5) Cu permisiunea organului vamal, documentele pot fi prezentate în limbile străine vorbite de colaboratorii vamali.

În conformitate cu art. 288 din Codul Vamal (în vigoare la data emiterii actului contestat), actele administrative, acţiunile sau inacţiunile organelor vamale şi ale colaboratorilor vamali sînt contestate iniţial la Serviciul Vamal.

Potrivit art. 289 din Codul Vamal (în vigoare la data emiterii actului contestat), actele administrative, acţiunile sau inacţiunile organelor vamale, ale colaboratorilor vamali pot fi atacate în termen de 10 zile calendaristice de la data comunicării actului sau efectuării acţiunii/inacţiunii.

Conform art. 5 alin. (2) al Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380 - XIII din 20.11.97, valoarea în vamă a mărfurilor este determinată în conformitate cu prezenta lege, cu tratatele internaţionale ratificate de Republica Moldova, precum şi cu actele normative ale Guvernului, adoptate în scopul executării acestora.

Articolul art. 6 din Legea cu privire la tariful vamal statuează că, la trecerea mărfii peste frontiera vamală, declarantul anunţă valoarea în vamă a acesteia autorităţii vamale. Modul şi condiţiile de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe şi scoase de pe teritoriul vamal, precum şi forma declaraţiei se stabilesc de către Guvern în conformitate cu prezenta lege şi cu tratatele internaţionale ratificate de Republica Moldova.

În conformitate cu art. 7 alin. (1) şi (2) al Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997, valoarea în vamă a mărfii anunţată de declarant şi datele suplimentare referitoare la ea trebuie să fie veridice şi confirmate prin acte. În cazul în care este necesar de a confirma valoarea în vamă a mărfii anunţată, declarantul, la cererea autorităţii vamale, este obligat să prezinte datele respective. Dacă autoritatea vamală pune la îndoială autenticitatea acestor date, declarantul este în drept să determine valoarea în vamă a mărfii prin metodele prevăzute de prezenta lege.

Conform art. 8 alin. (1)-(3) Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380- XIII din 20 noiembrie 1997, autoritatea vamală exercită controlul asupra corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfii. Autoritatea vamală este în drept să ia decizii în privinţa corectitudinii ori incorectitudinii valorii în vamă a mărfii anunţate de declarant. În cazul în care nu există date ce ar confirma corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunţate sau în cazul în care există temei de a considera că datele prezentate de declarant (importator) nu sînt veridice (inclusiv sînt sub nivelul valorii lor de producţie) şi/sau nu sînt suficiente, autoritatea vamală este în drept să determine de sine stătător valoarea în vamă a mărfii, aplicînd consecutiv una din cele 6 metode prevăzute de prezenta lege.

Iar art. 10 alin. (1) - (2) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380- XIII din 20 noiembrie 1997, stabileşte că, valoarea în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal se determină prin următoarele metode: a) în baza valorii tranzacţiei, respectiv în baza preţului efectiv plătit sau de plătit; b) în baza valorii tranzacţiei cu marfă identică; c) în baza valorii tranzacţiei cu marfă similară; d) în baza costului unitar al mărfii; e) în baza valorii calculate a mărfii; f) prin metoda de rezervă. Principala metodă dintre cele specificate la alin.(1) este metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacţiei cu marfa respectivă. În cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc alte metode. Fiecare din metodele succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă. Metodele prevăzute la lit.d) şi e) pot fi aplicate în orice consecutivitate, la dorinţa declarantului.

Conform art.14 alin.(3) din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20.11.1997, metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacţiei cu marfă identică sau similară se aplică în cazul în care marfa identică sau similară: este introdusă concomitent sau cu cel mult 90 de zile înainte de introducerea mărfii care urmează a fi evaluată.

Potrivit art.11 alin.(4) lit.b) şi d) din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20.11.1997, metoda respectivă nu poate fi aplicată dacă: informaţia folosită de declarant la anunţarea valorii în vamă a mărfii nu este veridică sau nu este confirmată prin acte; participanţii la tranzacţie sînt persoane interdependente, cu excepţia cazurilor cînd interdependenţa lor nu influenţează valoarea tranzacţiei şi aceasta este acceptată în scopuri vamale conform prevederilor alin.(5).

Conform art.11 alin.(5) lit.b) din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20.11.1997, în cazul cînd participanţii la tranzacţie sînt persoane interdependente, valoarea tranzacţiei se acceptă şi marfa se evaluează conform prevederilor se înlocuieşte cu textul art.11 alin.(1), dacă declarantul demonstrează că o atare valoare este foarte asemănătoare cu una dintre valorile înregistrate aproape în acelaşi moment sau în acelaşi moment, cum ar fi: valoarea tranzacţiei cu mărfuri identice sau similare din aceeaşi ţară de export între persoane care nu sînt interdependente; valoarea în vamă a mărfurilor identice sau similare determinată conform prevederilor art.15; valoarea în vamă a mărfurilor identice sau similare determinată conform prevederilor art.16.

Potrivit art.17 alin.(1) din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20.11.1997, în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin aplicarea metodelor specificate la art. 11, 12, 13, 15 şi 16, aceasta se determină pe baza datelor disponibile pe teritoriul vamal, prin mijloace rezonabile compatibile cu principiile şi dispoziţiile generale ale art. VII din Acordul General pentru Tarife şi Comerţ (GATT) şi ale acordului de punere în aplicare a art. VII din acordul menţionat.

Conform pct.29[1] lit.a)-c) din Regulamentul de aplicare a destinaţiilor vamale prevăzute de Codul Vamal, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1140 din 02.11.2005, declaraţia vamală se depune la organele vamale fiind însoţită de acte care confirmă datele înscrise în declaraţie, dar minimum de următoarele acte obligatorii: factura; documentele de transport şi actele permisive, necesare pentru acordarea liberului de vamă.

Potrivit pct.29[2] din Regulamentul de aplicare a destinaţiilor vamale prevăzute de Codul Vamal, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1140 din 02.11.2005, la efectuarea controlului documentar (culoarul galben de control vamal), controlului fizic (culoarul roşu de control vamal) sau controlului ulterior (culoarul albastru de control), suplimentar la actele menţionate la pct.29[1] se vor prezenta acte care confirmă toate datele indicate în declaraţia vamală. În cazul în care actele prezentate de declarant nu confirmă toate datele din declaraţia vamală, organul vamal poate solicita prezentarea altor informaţii necesare acordării liberului de vamă.

Conform pct.13 lit.a)-c) din Hotărîrea pentru aprobarea Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor nr.974 din 15.08.2016, în sensul art.11 alin.(1) lit.d) din Legea cu privire la tariful vamal, redevenţele şi taxa de licenţă reprezintă, în special plata pentru utilizarea drepturilor legate de: producerea de mărfuri importate (brevete, desene, modele şi tehnologii de fabricaţie etc.); sau vînzarea la export a mărfurilor importate (mărci de comerţ sau de fabrică, modele înregistrate etc.); sau utilizarea sau revînzarea mărfurilor importate (drepturi de autor, procedee de fabricaţie incorporate inseparabil în mărfurile importate etc.).

Completul judiciar reiterează că, potrivit Acordului de la Marrakesh privind constituirea Organizaţiei Mondiale a Comerţului, la care Republica Moldova a aderat prin Protocolul din 8 mai 2001, ratificat prin Legea nr. 218 din 01 iunie 2001, taxele vamale se evaluează la valoarea reală care este valoarea de tranzacţie. Prin derogare de la această regulă, dreptul autorităţii vamale de a stabili, printr-o echivalenţă verificabilă, o altă valoare vamală este recunoscută numai în cazul imposibilităţii de determinare a valorii reale şi în situaţia unor dubii rezonabile privind veridicitatea valorii declarate de importator.

Conform pct. 35 al Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, în cazul în care declarantul prezintă informaţiile şi/sau actele suplimentare şi urmare a examinării acestora suspiciunile privind veridicitatea valorii în vamă declarate sînt înlăturate, organul vamal acceptă această valoare.

Potrivit materialelor prezentei cauze, se atestă că, în rezultatul verificării corectitudinii determinării de către declarant a valorii în vamă, colaboratorii vamali au constatat că, la momentul perfectării vămuirii mărfurilor de către agentul economic în cauză a fost prezentat setul de documente, fapt confirmat prin lista

documentelor anexate la Declaraţia Vamală (f.d. 17), însă Sistemul Informaţional integrat vamal „Asycuda” a identificat riscul de subevaluare a mărfurilor, or funcţionarul vamal verifică declaraţia vamală şi documentele de însoţire prezentate, sub aspectul corectitudinii declarării valorii în vamă a mărfurilor în corespundere cu cerinţele pct.32 din Regulament.

Drept urmare, analizând datele prezentate de declarant la declararea mărfii, colaboratorul vamal în calitate de factor de decizie a organului vamal, la data de 28.03.2022 a emis Actul de Inspecție nr. 2070I29848 aferent declarației vamale XQ130688171, prin care a comunicat reclamantului despre opțiunile acordate.

Specialistul în domeniul vămuirii, la propunerea organului vamal, a prezentat suplimentar price list, act de verificare cu exportatorul și două facturi fiscale (f.d. 17 verso).

În rezultatul examinării actelor prezentate, s-au constatat mai multe divergențe în acte și anume că, contractul de vânzare-cumpărare care-i fără număr din 18.03.2022 este încheiat arbitrar, or nu cuprinde informații cu referire la condițiile de arbitraj; totodată sunt încheiate doua contracte cu aceeași dată și fără număr care indică prețul și originea diferită; facturile fiscale prezentate suplimentar nu indică informații cu referire la originea mărfii/ perioada de import si tipul mărfii conform descrierii in invoice/ proforma invoice, pentru a putea compara cu marfa importată la momentul vămuirii; nu a fost prezentată corespondența comercială cu referire la procesul de negociere și încheiere a prețului; nu a fost prezentată comanda de livrare si declarația țării de export; actul de verificare prezentat conține informații oferite de exportator, și nu sunt confirmate de către importator. (f.d. 19 verso)

Avînd constatările expuse supra, Organul vamal a explicat repetat SRL „Fruct Expert-Plus” dreptul de a declara valoarea în vamă a mărfurilor prin aplicarea metodelor alternative prevăzute de art. 12-17 din Legea cu privire la tariful vamal, până la 29 martie 2022, ora 15.30. (19 verso)

Dat fiind faptul că, SRL „Fruct Expert-Plus” nu a prezentat toate documentele care permit calcularea valorii în vamă a mărfii conform metodei I și celelalte metode succesive, la 28 martie 2022, SRL „Fruct Expert-Plus”, prin intermediul brokerului vamal a declarat valoarea în vamă prin aplicarea metodei de rezervă, care a și fost acceptată de organul vamal. (f.d. 20)

Conform Ordinului Serviciului Vamal nr. 346-O din 24.12.2009 (Monitorul Oficial nr. 197-200/876 din 31.12.2009), referitor la aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea şi completarea declarației vamale în detaliu, se indică expres care rubrici din declaraţia vamală sunt rezervate completării declarantului sau reprezentantului acestuia, fiind astfel indicată inclusiv rubrica 43 care conform Ordinului menţionat Rubrica 43 - METODA DE EVALUARE” - se înscrie un cod aferent numărului metodei de evaluare a mărfurilor, utilizate pentru

determinarea valorii în vamă - din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997.

La caz, la rubrica 43 din declarația vamală este indicată metoda de evaluare cu cifra „6”, care potrivit prevederilor art. 10 din Lege, (1), reprezintă f) metoda de rezervă. (f.d.20)

Conform Ordinului Serviciului Vamal nr. 480 din 18.12.2006 cu privire la aprobarea Metodologiei de prelucrare a declaraţiei vamale în detaliu, Publicat în Monitorul Oficial Nr. 199-202, data intrării în vigoare: 01.01.2007, actul de inspecţie reprezintă documentul electronic ASYCUDA World întocmit pe parcursul fiecărei etape a procedurii informatice de declarare a mărfurilor, pe baza constatărilor privind completarea declaraţiei vamale cu date eronate, nereale sau lipsa unor acte referitoare la încadrarea tarifară, valoarea în vamă, felul, cantitatea sau originea, cuantumul obligației şi modul de aplicare a facilităților vamale. Cuprinde următoarele date aferente fiecărei declarații vamale: denumire birou vamal, număr de înregistrare, data înregistrării, regim vamal, numărul fiecărui articol ce face obiectul declarației, rezultatele examinării, măsuri luate şi sancțiuni aplicate, informații suplimentare privind documentele întocmite cu ocazia măsurilor întreprinse sau sancțiunilor aplicate. *Semnarea lui de către utilizatorul sistemului informatic are semnificaţia luării la cunoştinţă şi acceptării rezultatelor controlului*.

Avînd la bază cele expuse, Completul de judecată reține ca neîntemeiat argumentul invocat de apelant precum că, organul vamal a neglijat obligația aplicării consecutive a metodelor de determinare a valorii în vamă, or, potrivit menţiunilor de pe Actul de inspecţie, la data de 29.03.2021, SRL „Fruct Expert-Plus” a prezentat declaraţia vamală, declarând valoarea în vamă prin aplicarea metodei de rezervă, iar organul vamal a acceptat valoarea declarată, fiind astfel eronat argumentul că organul vamal a neglijat obligaţia aplicării.

Corespunzător, se deduce că, actul de inspecţie contestat de SRL „Fruct Expert-Plus”, este legal şi întemeiat, iar argumentele expuse în apel, la acest aspect au un caracter declarativ.

Completul judiciar consideră că instanța de fond just a respins şi cerinţa SRL „Fruct Expert-Plus” cu privire la obligarea Serviciului Vamal la emiterii unei decizii favorabile acestuia, or, cerinţa respectivă este accesorie cerinţei de anulare a actului de inspecţie, care din motivele relatate s-a ajuns la concluzia de a fi respinsă.

Prin urmare, reieşind din cadrul legal precitat, raportat la materialele cauzei, Completul de judecată ajunge la concluzia temeiniciei soluţiei instanţei de fond, prin care a fost respinsă integral acțiunea înaintată de către SRL „Fruct Expert-Plus”.

În contextul celor supra-elucidate, Completul judiciar reține că, instanța de fond corect a aplicat normele de drept care se referă speței, a dat apreciere completă obiectivă şi sub toate aspectele probelor, iar hotărîrea dată este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces.

Astfel, nu pot fi reţinute argumentele apelantului cu referire la faptul că prima instanţă a aplicat incorect prevederile normelor de drept material și că concluziile primei instanțe expuse în hotărîre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, deoarece susţinerile date vin în contradicţie cu cele relatate mai sus.

Din considerentele menţionate şi avînd în vedere faptul, că hotărîrea primei instanţe este întemeiată şi legală, iar argumentele invocate de către apelant sînt neîntemeiate, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia de a respinge apelul şi de a menţine hotărîrea primei instanţe.

În conformitate cu prevederile art.240 alin.(l) lit.a) Cod administrativ, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

D E C I D E :

Se respinge cererea de apel înaintată de avocatul Nicolae Negrei în interesele SRL „Fruct Expert-Plus”.

Se menţine hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 18 ianuarie 2023.

Decizia este executorie de la emitere, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Preşedintele completului, Veronica Negru

Judecătorii Ecaterina Palanciuc

Ina Dutca